

Glossari d'arbitratge internacional

Anglès - català / català - anglès

Aquest glossari ofereix més de 500 equivalències de l'anglès al català i del català a l'anglès de terminologia pertanyent a l'àmbit de l'arbitratge internacional. Té com a finalitat ser una eina pràctica a l'hora de redactar o traduir escrits arbitrals o sobre arbitratge i va adreçat a professionals del dret i de la traducció. Recull sobretot categories nominals i verbals i, atès el seu caràcter pràctic, també col·locacions lèxiques que registren una certa freqüència d'ús (en la gran majoria, de tipus *verb + nom* i *nom + adjectiu*) i locucions jurídiques que, si bé pertanyen al llenguatge jurídic en general, són molt freqüents en textos arbitrals. Per a la selecció dels termes i l'establiment de les equivalències s'ha fet un buidatge de termes sense ànim exhaustiu de la normativa internacional, andorrana i espanyola que regula l'arbitratge i també s'han tingut en compte glossaris i diccionaris especialitzats en la matèria. Vegeu la bibliografia per conèixer les fonts que s'han utilitzat.

Abreviatures

adj.	adjectiu
f.	femení
loc.	locució
m.	masculí
n.	nom
pl.	plural
prep.	preposició
v.	verb
veg.	vegeu

A

Act 60/2003, of 23 December, on Arbitration in Spain, *n.* Llei 60/2003, de 23 de desembre, d'arbitratge.

Act 47/2014, of 18 December, on Arbitration in the Principality of Andorra, *n.* Llei 47/2014, de 18 de desembre, d'arbitratge del Principat d'Andorra.

Act 13/2018, of 31 May, on the Arbitral Tribunal of the Principality of Andorra, *n.* Llei 13/2018, de 31 de maig, del Tribunal d'Arbitratge del Principat d'Andorra.

ADR, *n.* ADR (veg. *alternative dispute resolution*).

Nota: En català es manté la sigla ADR, que prové de l'expressió anglesa *alternative dispute resolution*. Segons el TERMCAT, la sigla en català es pot emprar en masculí quan designa els procediments o en femení quan fa referència a la resolució (per exemple, *La mediació és un ADR* o *Les ADR més habituals són l'arbitratge, la conciliació i la mediació*).

ad hoc arbitration, *n.* arbitratge *ad hoc*.

adequate methods of dispute resolution, *n. pl.* mitjans adequats de resolució de conflictes.

Nota: La denominació *mitjans adequats de resolució de conflictes* (MASC) neix en el Projecte de Llei d'eficiència processal, aprovat pel Ministeri de Justícia espanyol el 12 d'abril de 2022. Aquesta denominació podria substituir la denominació *resolució alternativa de conflicte* (ADR), la qual qualifica els mitjans de resolució de conflictes com a alternatius i, per tant, infereix que el mitjà principal és la via judicial.

admissibility (evidence), *n.* admissibilitat.

agree, *v.* acordar, concertar, convenir, pactar.

- 1 **if the parties so agree** si hi ha acord entre les parts.
- 2 **unless otherwise agreed** llevat d'acord en contra de les parts.

agreement, *n.* acord.

- 1 **by agreement of the parties** per acord de les parts.
- 2 **by mutual agreement**: de comú acord.
- 3 **failing such agreement** a falta d'acord.

- 4 **in the absence of agreement between the parties** si no hi ha acord de les parts.
- 5 **subject to any contrary agreement by the parties** llevat d'acord en contra de les parts.

allege, *v.* al·legar.

alternative dispute resolution, *n.* resolució alternativa de conflictes (veg. *ADR*).

Nota: la resolució alternativa de conflictes designa els sistemes (també anomenats *mètodes* o *procediments*) que permeten resoldre conflictes sense la intervenció judicial. Els més habituals són l'arbitratge, la mediació, la conciliació, la negociació, el dret col·laboratiu i la coordinació de parentalitat. Des del sector professional, es fa prevaldre cada vegada més l'adjectiu *adequat* en detriment d'*alternatiu* en la denominació d'aquests procediments.

amiable compositeur, *loc.* amigable componedor.

amount, *n.* quantia, import.

appear, *v.* comparèixer.

- 1 **to appear at a hearing** comparèixer a una audiència.

appoint, *v.* designar, nomenar.

- 1 **to appoint at the request of** designar a instància de, nomenar a instància de.
- 2 **to appoint on its own initiative or following a request** designar d'ofici o a instància d'una part, nomenar d'ofici o a instància d'una part.
- 3 **to appoint of its own motion** designar d'ofici, nomenar d'ofici.
- 4 **to appoint on its own initiative** designar d'ofici, nomenar d'ofici.

appropriate, *adj.* apropiat, oportú, convenient, procedent, pertinent.

- 1 **to be appropriate** ser procedent.
- 2 **if appropriate** si escau, si convé.
- 3 **where appropriate** si escau, si convé.

arbitral award, *n.* laude arbitral (veg. *award*).

arbitral court, *n.* tribunal arbitral, junta arbitral (veg. *arbitral tribunal*).

Nota: D'acord amb la normativa internacional, espanyola i andorrana, un tribunal arbitral (o junta

arbitral) pot estar format per un únic arbitre o per més d'un.

arbitral procedure, *n.* procediment arbitral.

arbitral proceedings, *n. pl.* actuacions arbitrals.

arbitral tribunal, *n.* tribunal arbitral, junta arbitral (veg. *arbitral court*).

Nota: D'acord amb la normativa internacional, espanyola i andorrana, un tribunal arbitral (o junta arbitral) pot estar format per un únic arbitre o per més d'un.

arbitration, *n.* arbitratge.

- 1 **subject to arbitration** objecte d'arbitratge.
- 2 **to commence an arbitration** iniciar un arbitratge.
- 3 **to conduct an arbitration** administrar un arbitratge.
- 4 **to halt an arbitration** paralitzar un arbitratge.
- 5 **to request arbitration** sol·licitar un arbitratge.
- 6 **to stall an arbitration** paralitzar un arbitratge.
- 7 **to submit to arbitration** sotmetre a arbitratge.

arbitration agreement, *n.* conveni arbitral, conveni d'arbitratge.

Nota: Segons la normativa internacional, espanyola i andorrana, el conveni arbitral (o conveni d'arbitratge, segons la normativa andorrana) pot adoptar forma de clàusula incorporada a un contracte o d'acord independent.

arbitration board, *n.* col·legi arbitral (veg. *panel of arbitrators*).

arbitration clause, *n.* clàusula arbitral, clàusula compromissòria, clàusula de submissió arbitral.

arbitration ex aequo et bono, *n.* arbitratge d'equitat.

arbitration in law, *n.* arbitratge de dret.

arbitration proceedings, *n. pl.* actuacions arbitrals.

arbitrator, *n.* àrbitre, *m.* | àrbitra, *f.*

- 1 **to accept an arbitrator** acceptar un àrbitre.
- 2 **to appoint an arbitrator** designar un àrbitre.
- 3 **to challenge an arbitrator** recusar un àrbitre.
- 4 **to propose an arbitrator** proposar un àrbitre.

award, *n.* laude.

- 1 **to deliver an award** dictar o emetre un laude.
- 2 **to review an award** revisar un laude.
- 3 **to set aside an award** anul·lar un laude.

award on agreed terms by the parties, *n.* laude en els termes convinguts per les parts.

B

basis in law, *n. pl.* fonaments jurídics.

bind, *v.* vincular.

- 1 **to bind the parties** vincular les parts.

binding, *adj.* vinculant.

- 1 **binding agreement** acord vinculant.
- 2 **binding award** laude vinculant.
- 3 **non-binding** no vinculant.

C

case, *n.* causa, cas, expedient, assumpte.

- 1 **as the case may be** si s'escau, quan correspongui.
- 2 **in such case** en aquest cas.
- 3 **to present their case** presentar el cas, presentar les al·legacions.

case law, *n.* jurisprudència.

chairman | chairwoman, *n.* president, *m.* | presidenta, *f.*

challenge (arbitrator), *n.* recusació (veg. *challenge*, *v.*).

challenge (arbitrator), *v.* recusar.

Nota: El verb *recusar* té el significat de 'refusar d'admetre l'autoritat d'algú', en aquest cas, d'un àrbitre. La recusació pot estar motivada per falta d'independència, imparcialitat o qualsevol altre motiu.

claim, *v.* demanda (veg. *statement of claim*).

- 1 **to submit a claim** presentar una demanda.
- 2 **to withdraw a claim** desistir d'una demanda.

claimant, *n.* demandant, *m.* i *f.*, part demandant, *f.*

Nota: *Part demandant* és l'expressió recomanada pels criteris de llenguatge inclusiu

en cas que es desconegui el sexe de la part o sigui una part formada per més d'una persona.

commence (proceedings), v. iniciar.

- 1 **to commence an arbitration** iniciar un arbitratge.
- 2 **to commence proceedings** iniciar actuacions.

communication, n. comunicació.

competence (power), n. competència.

conclusions, n. pl. conclusions.

conduct, v. administrar (veg. *arbitration*).

confidentiality, n. confidencialitat.

confrontation, n. acarament.

contest, v. impugnar.

conservatory measure, n. mesura cautelar (veg. *interim measure*).

consolidate, v. acumular.

- 1 **to consolidate proceedings** acumular expedients arbitral.

costs, n. pl. costes.

- 1 **to award costs** condemnar en costes.
- 2 **to order (somebody) to pay the costs** condemnar en costes.

counter-claim, n. reconvenió.

- 1 **to lodge a counter-claim** reconvenir.

cross-examination, n. interrogatori.

D

deadline, n. termini (veg. *period*).

decide, v. decidir, resoldre.

- 1 **to decide ex aequo et bono** decidir en equitat.
- 2 **to decide on the challenge** resoldre la recusació.

defence, n. contestació (veg. *statement of defence*).

defendant, n. demandat, m. | demandada, f., part demandada (veg. *respondent*).

Nota: *Part demandada* és l'expressió recomanada pels criteris de llenguatge incluiu en cas que es desconegui el sexe de la part o sigui una part formada per més d'una persona.

definitive award, n. laude definitiu.

Nota: La legislació internacional, espanyola i andorrana vigent distingeixen entre *laude definitiu* i *laude parcial*. El primer es pronuncia sobre el fons de la controvèrsia, mentre que el segon resol qüestions puntuals de fons o de forma.

deliver (award), v. dictar, emetre, resoldre.

- 1 **to deliver an award** dictar un laude, emetre un laude.
- 2 **to deliver a decision** resoldre (un tribunal).

direct-examination, n. interrogatori.

dispute, n. conflicte, controvèrsia.

- 1 **a dispute arises** sorgir una controvèrsia.
- 2 **to settle a dispute** resoldre un conflicte, resoldre una controvèrsia.
- 3 **to submit a dispute to arbitral settlement** sotmetre una controvèrsia a decisió arbitral.
- 4 **to resolve a dispute** resoldre un conflicte, resoldre una controvèrsia.

document, n. document, prova documental.

- 1 **to provide documents** aportar documents.

documentary evidence, n. prova documental.

documentary proof, n. prova documental.

domestic arbitration, n. arbitratge intern.

E

enforcement, n. execució forçosa.

equity, n. equitat.

- 1 **equity arbitration** arbitratge d'equitat.

equity arbitration, n. arbitratge d'equitat.

European Convention on International Commercial Arbitration, n. Conveni europeu sobre arbitratge comercial internacional.

evidence, n. prova.

- 1 **means of evidence** mitjans de prova.
- 2 **to admit evidence** admetre una prova.
- 3 **to examine evidence** practicar proves.
- 4 **to submit evidence** presentar proves.

- 5 to take **evidence** practicar proves.
- 6 types of **evidence** mitjans de prova.

evidence-taking stage, *n.* fase probatòria.

ex aequo et bono, *loc.* *ex aequo et bono*, en equitat (veg. *equity*).

- 1 to decide **ex aequo et bono** decidir en equitat.

ex aequo et bono arbitration, *n.* arbitratge *ex aequo et bono*, arbitratge d'equitat.

exequatur, *n.* exequàtur.

expense, *n.* despesa.

expert, *n.* perit, *m.* | perita, *f.*, pèrit, *m.* | pèrita, *f.*

expert evidence, *n.* prova pericial, pericial.

expert report, *n.* dictamen pericial.

F

facts, *n. pl.* fets.

fees, *n. pl.* honoraris.

final award, *n.* laude ferm (veg. *definitive award*).

Nota: Amb la reforma introduïda per la Llei espanyola 11/2011, el concepte *laude ferm* desapareix.

foreign award, *n.* laude estranger.

G

give, *v.* donar.

- 1 to **give notice** notificar.
- 2 to **give notice in writing** notificar per escrit.

H

hear¹ (*court*), *v.* conèixer de (un tribunal).

hear² (*listen*), *v.* oir, escoltar.

- 1 after **hearing the parties** amb audiència prèvia de les parts, oïdes les parts, havent donat audiència a les parts.

hearing, *n.* audiència.

- 1 to hold a **hearing** celebrar audiència.
- 2 to appear at a **hearing** comparèixer a una audiència.

I

impartiality, *n.* imparcialitat.

independence, *n.* independència.

institutional arbitration, *n.* arbitratge institucional.

interim measure, *n.* mesura cautelar.

- 1 to apply for **interim measures** sol·licitar mesures cautelars.
- 2 to grant **interim measures** concedir mesures cautelars.
- 3 to order **interim measures** adoptar mesures cautelars.
- 4 to modify **interim measures** modificar mesures cautelars.
- 5 to request **interim measures** sol·licitar mesures cautelars.
- 6 to revoke **interim measures** revocar mesures cautelars.
- 7 to suspend **interim measures** suspendre mesures cautelars.
- 8 to terminate **interim measures** revocar mesures cautelars.

international commercial arbitration, *n.* arbitratge comercial internacional.

intra-enterprise arbitration, *n.* arbitratge estatutari.

J

jurisdiction¹ (*on subject matter*), *n.* jurisdicció.

jurisdiction² (*territorial*), *n.* competència.

L

legal basis, *n.* fonaments jurídics.

M

materiality (evidence), *n.* utilitat.

matter of substance, *n.* qüestió de fons.

merits, *n. pl.* fons.

- 1 **the merits of the dispute** el fons de la controvèrsia.

Model Law on International Commercial

Arbitration, *n.* Llei model d'arbitratge comercial internacional.

multi-party arbitration, *n.* arbitratge multipart.

N

New York Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards, *n.* Conveni de Nova York per al reconeixement i execució de sentències arbitrals estrangeres.

notice, *n.* notificació (veg. *notification*).

notification, *n.* notificació (veg. *notice*).

notwithstanding, *prep.* sens perjudici de.

O

object, *v.* impugnar.

oral hearing, *n.* audiència (veg. *hearing*).

P

panel of arbitrators, *n.* col·legi arbitral (veg. *arbitral board*).

partial award, *n.* laude parcial.

Nota: La legislació internacional, espanyola i andorrana vigent distingeixen entre *laude definitiu* i *laude parcial*. El primer es pronuncia sobre el fons de la controvèrsia, mentre que el segon resol qüestions puntuals de fons o de forma.

party, *n.* part.

period, *n.* termini.

- 1 **to abridge a period of time** reduir terminis.

- 2 **to reckon a period of time** computar terminis.

place of arbitration, *n.* lloc de l'arbitratge.

plea, *n.* declinatòria.

- 1 **to raise a plea** presentar una declinatòria.

power, *n.* potestat, competència.

- 1 **to have power to** tenir competència.
- 2 **to vest power** conferir poder.

prejudice, *n.* perjudici.

- 1 **without prejudice to** sens perjudici de.

preliminary order, *n.* ordre preliminar.

presiding arbitrator, *n.* president, *m.* | presidenta, *f.*

proceedings, *n. pl.* actuacions.

- 1 **to commence proceedings** iniciar actuacions.
- 2 **to conduct proceedings** practicar actuacions.
- 3 **to resume proceedings** reprendre actuacions.
- 4 **to suspend proceedings** suspendre actuacions.
- 5 **to terminate proceedings** concloure actuacions.

provision of funds, *n.* provisió de fons.

purpose, *n.* efecte, fi, finalitat.

- 1 **for the purpose of** a l'efecte de.
- 2 **for that purpose** a aquest efecte.

pursuant to, *loc.* d'acord amb, de conformitat amb, conforme a, segons.

Q

question, *v.* interrogar, preguntar.

questioning of witness, *n.* interrogatori d'un testimoni.

R

recognise (award), *v.* reconèixer.

referee, *n.* àrbitre, *m.* | àrbitra, *f.*

Nota: El terme *referee* s'utilitza per designar l'àrbitre que compon el tribunal arbitral i que té com a funció emetre un vot particular davant el desacord dels altres àrbitres. No s'ha de confondre amb *umpire*, el qual actua com a àrbitre únic i pot resoldre el que cregui convenient, mentre que *referee* està obligat a optar per una de les decisions que han pres els altres àrbitres. La figura del *referee* és habitual en els països amb ordenaments jurídics basats en la Common Law, en què els tribunals arbitral poden estar formats per un nombre parell d'àrbitres.

regard, *n.* consideració.

- 1 **as regards** pel que concerneix, respecte de, respecte a, pel que fa a, quant a.
- 2 **in regard to** en relació amb, amb relació a, respecte de, pel que fa a.
- 3 **in this regard** en aquest sentit.
- 4 **with regard to** en relació amb, amb relació a, respecte de, pel que fa a.

relation, *n.* relació.

- 1 **in relation to** en relació amb, amb relació a.

relevance (evidence), *n.* pertinència.

request, *n.* instància, petició.

- 1 **request for arbitration** instància arbitral.
- 2 **to make a request for interim measures** sol·licitar mesures cautelars.

request, *v.* sol·licitar, demanar.

- 1 **to request arbitration** sol·licitar un arbitratge.

resign (job, position), *v.* renunciar.

resolve (dispute), *v.* resoldre (una disputa o controvèrsia) (veg. *settle*).

respondent, *n.* demandat, *m.* | demandada, *f.*, part demandada (veg. *defendant*).

Nota: *Part demandada* és l'expressió recomanada pels criteris de llenguatge inclusiu en cas que es desconegui el sexe de la part o sigui una part formada per més d'una persona.

review (award), *v.* revisar.

rule on, *v.* decidir.

S

seat of arbitration, *n.* lloc de l'arbitratge.

security, *n.* garantia.

separability, *n.* separabilitat.

serve, *v.* notificar.

set aside (award), *v.* anul·lar.

- 1 **action to set aside** acció d'anul·lació.

settle (dispute), *v.* resoldre (una disputa o controvèrsia) (veg. *resolve*).

sole arbitrator, *n.* àrbitre únic, *m.* | àrbitra única, *f.*

statement, *n.* al·legació, declaració.

- 1 **to present statements** presentar al·legacions.
- 2 **to submit statements** presentar al·legacions.
- 3 **written statement** declaració per escrit.

statement of claim, *n.* demanda (veg. *claim*).

statement of defence, *n.* contestació (veg. *defence*).

subject matter jurisdiction, *n.* competència (àmbit competencial).

Nota: *Subject matter jurisdiction* sovint es redueix a *jurisdiction*, perquè el seu matís competencial se sobreentén pel context.

submit, *v.* sotmetre, presentar.

- 1 **to submit a claim** presentar demanda.
- 2 **to submit a dispute to arbitral settlement** sotmetre una controvèrsia a decisió arbitral.
- 3 **to submit evidence** presentar proves.
- 4 **to submit statements** presentar al·legacions.

substitute arbitrator, *n.* àrbitre substituït, *m.* | àrbitra substituïda, *f.*

summon, *v.* citar.

- 1 **to summon a witness** citar un testimoni.
- 2 **to summon the parties** citar les parts.

suspend, *v.* suspendre.

- 1 **to suspend interim measures** suspendre mesures cautelars.
- 2 **to suspend proceedings** suspendre actuacions.

T

testamentary arbitration, *n.* arbitratge testamentari.

testimony, *n.* declaració, testimoni (document).

- 1 **to give oral testimony** prestar declaració oral.
- 2 **to give written testimony** prestar declaració per escrit.

Nota: El terme *testimony* no designa la persona que actua en qualitat de testimoni, sinó la declaració que presta.

time, *n.* temps.

- 1 **at the earliest practicable time** al més aviat possible, el més aviat possible, com més aviat millor.

time limit, *n.* termini (veg. *period*).

U

umpire, *n.* àrbitre, *m.* | àrbitra, *f.*

Nota: El terme *umpire* s'utilitza per designar l'àrbitre que compon el tribunal arbitral i que té com a funció emetre un vot particular davant el

desacord dels altres àrbitres. No s'ha de confondre amb *referee*, el qual està obligat a optar per una de les decisions que han pres els altres àrbitres, mentre que *umpire* actua com a àrbitre únic i pot resoldre el que cregui convenient. La figura de l'*umpire* és habitual en els països amb ordenaments jurídics basats en la Common Law, en què els tribunals arbitral poden estar formats per un nombre parell d'àrbitres.

under, *prep.* en virtut de, d'acord amb, de conformitat amb, segons, conforme a.

Nota: Cal evitar traduir literalment *under* per la preposició *sota* a l'hora d'introduir referències legals.

W

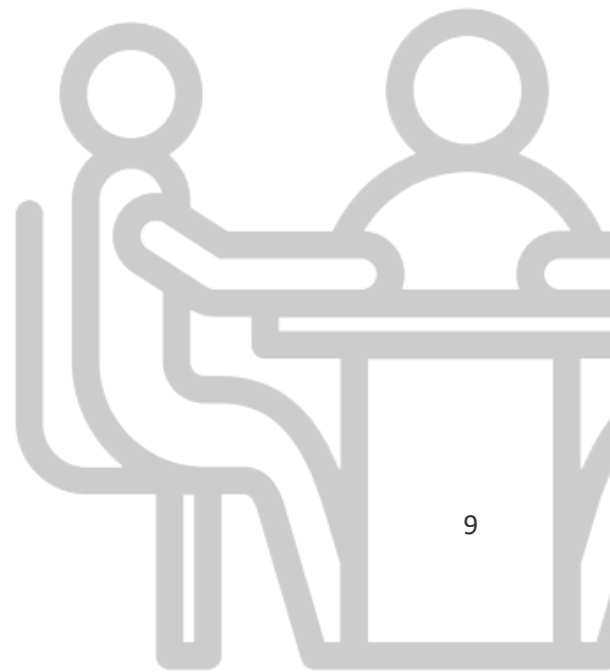
weight (evidence), *n.* utilitat.

withdraw, *v.* desistir.

- 1 **to withdraw a claim** desistir d'una demanda.

witness, *n.* testimoni.

- 1 **to summon a witness** citar un testimoni.
- 2 **to question a witness** interrogar un testimoni (veg. *questioning of witness*).

Català - anglès

A

acarament, *m.* confrontation (veg. *interrogatori*).

acord, *m.* agreement.

- 1 **a falta d'acord** failing such agreement, in the absence of agreement.
- 2 **d'acord amb** in accordance with, pursuant to, subject to, under.
- 3 **de comú acord** by mutual agreement.
- 4 **llevat d'acord en contra de les parts** subject to any contrary agreement by the parties, unless otherwise agreed.
- 5 **per acord de les parts** by agreement of the parties.
- 6 **si hi ha acord entre les parts** if the parties so agree.
- 7 **si no hi ha acord de les parts** in the absence of agreement between the parties.

actuacions, *f. pl.* proceedings.

- 1 **iniciar actuacions** to commence proceedings.
- 2 **concloure actuacions** to terminate proceedings.
- 3 **practicar actuacions** to conduct proceedings.
- 4 **reprendre actuacions** to resume proceedings.
- 5 **suspendre actuacions** to suspend proceedings.

actuacions arbitrals, *f. pl.* arbitration proceedings, arbitral proceedings.

acumular, *v.* consolidate.

- 1 **acumular expedients arbitrals** to consolidate proceedings.

administrar (arbitratge), *v.* to conduct.

- 1 **administrar un arbitratge** to conduct an arbitration.

admissibilitat (prova), *f.* admissibility.

ADR, *m. i f.* ADR (veg. *resolució alternativa de conflictes*).

al·legació, *f.* statement.

presentar al·legacions to submit statements, to present statements.

al·legar, *v.* to allege.

amigable componedor, *m.* *amiable compositeur*.

anul·lació (laude), *n.* setting aside.

- 1 **acció d'anul·lació** action to set aside.

anul·lar (laude), *v.* to set aside.

arbitratge, *m.* arbitration.

- 1 **administrar un arbitratge** to conduct an arbitration.
- 2 **iniciar un arbitratge** to commence an arbitration.
- 3 **objecte d'arbitratge** subject to arbitration.
- 4 **paralitzar un arbitratge** to stall an arbitration, to halt an arbitration.
- 5 **sol·licitar un arbitratge** to request arbitration, to submit an application for arbitration.
- 6 **sotmetre a arbitratge** to submit to arbitration.

arbitratge ad hoc, *m.* *ad hoc* arbitration.

arbitratge comercial internacional, *m.* international commercial arbitration.

arbitratge d'equitat, *m.* equity arbitration.

arbitratge de dret, *m.* arbitration in law.

arbitratge estatutari, *m.* intra-enterprise arbitration.

arbitratge institucional, *m.* institutional arbitration.

arbitratge intern, *m.* domestic arbitration.

arbitratge multipart, *m.* multi-party arbitration.

arbitratge testamentari, *m.* testamentary arbitration.

àrbitre, *m.* | **àrbitra**, *f.* arbitrator, umpire, referee.

- 1 **acceptar un àrbitre** to accept an arbitrator.
- 2 **designar un àrbitre** to appoint an arbitrator.
- 3 **proposar un àrbitre** to propose an arbitrator.
- 4 **recusar un àrbitre** to challenge an arbitrator.

Nota: Les denominacions *umpire* i *referee* s'utilitzen per denominar un dels àrbitres que compon el tribunal arbitral i que té com a funció emetre un vot particular davant el desacord dels altres, amb la diferència que *umpire* actua com a àrbitre únic i pot resoldre el que cregui convenient, mentre que *referee* està obligat a optar per una de les decisions que han pres els altres àrbitres. Aquestes figures són habituals en els països amb

ordenaments jurídics basats en la Common Law, en què els tribunals arbitral poden estar formats per un nombre parell d'àrbitres.

àrbitre substitut, *m.* | **àrbitra substituta**, *f.*
substitute arbitrator.

àrbitre únic, *m.* | **àrbitra única**, *f.* sole arbitrator.

audiència, *f.* hearing, oral hearing.

- 1 **amb audiència prèvia de les parts** after hearing the parties.
- 2 **celebrar audiència** to hold a hearing.
- 3 **comparèixer a una audiència** to appear at a hearing.

Nota: No s'ha de traduir per *audience*, que en anglès designa els assistents a un acte o els oients.

C

citar (convocar), *v.* to summon.

- 1 **citar les parts** to summon the parties.
- 2 **citar un testimoni** to summon a witness.

clàusula arbitral, *f.* arbitration clause.

clàusula compromissòria, *f.* arbitration clause.

col·legi arbitral, *m.* arbitration board, panel of arbitrators.

comparèixer, *v.* to appear.

- 1 **comparèixer a una audiència** to appear at a hearing.

competència¹ (potestat), *f.* competence, power.

- 1 **tenir competència per** to be empowered to, to have power to.
- 2 **ser competència de** be within the competence of.

competència² (àmbit competencial), *f.* subject matter jurisdiction.

competència³ (àmbit territorial), *f.* jurisdiction.

comunicació, *f.* communication.

conclusions, *f. pl.* conclusions.

Conveni europeu sobre arbitratge comercial internacional, *m.* European Convention on International Commercial Arbitration.

Conveni de Nova York per al reconeixement i execució de sentències arbitral estrangeres,

m. New York Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards.

conèixer de (un tribunal), *v.* to hear.

confidencialitat, *f.* confidentiality.

conflicte, *m.* dispute.

- 1 **resoldre un conflicte** to resolve a dispute.
- 2 **sotmetre a arbitratge un conflicte** to submit a dispute to arbitration.

contestació, *f.* defence, statement of defence.

controvèrsia, *f.* dispute.

- 1 **resoldre una controvèrsia** to settle a dispute.
- 2 **sorgir controvèrsia** to arise (a dispute).
- 3 **sotmetre una controvèrsia a decisió arbitral** to submit a dispute to arbitral settlement.

conveni arbitral, *m.* arbitration agreement.

Nota: Segons la normativa internacional, espanyola i andorrana, el conveni arbitral o conveni d'arbitratge (aquesta segona denominació és la codificada en la legislació andorrana) pot adoptar forma de clàusula incorporada a un contracte o d'acord independent.

conveni d'arbitratge, *m.* arbitration agreement (*veg. conveni arbitral*).

costes, *f. pl.* costs.

- 1 **condemnar en costes** to award costs, to order (somebody) to pay the costs.

D

decidir, *v.* to decide, to issue (somebody's) decision, to rule on.

- 1 **decidir en equitat** to decide *ex aequo et bono*.

declaració, *f.* testimony, statement.

- 1 **declaració per escrit** written statement.
- 2 **prestar declaració oral** to give oral testimony.
- 3 **prestar declaració per escrit** to give written testimony.

declinatòria, *f.* plea.

- 1 **presentar una declinatòria** to raise a plea.

demanda, *f.* claim, statement of claim.

- 1 **desistir d'una demanda** to withdraw a claim.
- 2 **presentar demanda** to submit a claim.

demandant, *m. i f.* claimant.

demandat, *m.* | **demandada**, *f.* respondent, defendant.

designar, *v.* appoint.

- 1 **designar a instància de** appoint at the request of.
- 2 **designar d'ofici** appoint on its own initiative, appoint of its own motion.
- 3 **designar d'ofici o a instància d'una part** appoint on its own initiative or following a request.

desistir, *v.* to withdraw.

- 1 **desistir d'una demanda** to withdraw a claim.

despesa, *f.* expense.

dictar (laude), *v.* to deliver.

dictamen pericial, *m.* expert report.

disputa, *f.* dispute (veg. *controvèrsia*).

document, *m.* document.

- 1 **aportar documents** to provide documents, to furnish documents, to supply documents.

E

efecte, *m.* effect, purpose.

- 1 **a l'efecte de** for the purpose of.
- 2 **a aquest efecte** for that purpose.

emetre (laude), *v.* to deliver.

equitat, *f.* equity, *ex aequo et bono*.

- 1 **arbitratge d'equitat** equity arbitration, arbitration *ex aequo et bono*, *ex aequo et bono* arbitration.
- 2 **decidir en equitat** to decide *ex aequo et bono*.

escaure (conforme a dret), *v.* to be appropriate, to be applicable.

- 1 **si escau** if applicable, if appropriate, where applicable, where relevant.

escaure's (esdevenir-se), *v.* occur.

- 1 **si s'escau** as the case may be, where appropriate.

ex aequo et bono, *loc.* *ex aequo et bono*.

execució forçosa, *f.* enforcement.

exequàtur, *m.* exequatur.

F

fase probatòria, *f.* evidence-taking stage.

fets, *m. pl.* facts.

fonaments jurídics, *m. pl.* legal basis, basis in law.

fons, *m.* substance, merits.

- 1 **el fons de la controvèrsia** the merits of the dispute.
- 2 **qüestió de fons** matter of substance.

G

garantia, *f.* security.

H

honoraris, *m. pl.* fees.

I

imparcialitat, *f.* impartiality.

impugnar, *v.* to object to (something), to contest.

independència, *f.* independence.

iniciar (procés), *v.* commence.

- 1 **iniciar actuacions** to commence proceedings.
- 2 **iniciar un arbitratge** to commence an arbitration.

instància (petició), *f.* request.

- 1 **a instància de** at the request of, upon application of.
- 2 **instància arbitral** request for arbitration.

interrogar, *v.* to question.

interrogatori, *m.* questioning of witness, cross-examination, direct-examination.

Nota: *Questioning of witness* és el terme genèric per referir-se a qualsevol forma d'interrogatori. El terme *cross-examination* es reserva per designar l'interrogatori que es fa al testimoni presentat per la part contrària; mentre que *direct-examination* designa l'interrogatori que es fa al testimoni que presenta una mateixa part.

J

junta arbitral, *f.* arbitral tribunal (veg. *tribunal arbitral*).

Nota: D'acord amb la normativa internacional, espanyola i andorrana, una junta arbitral (o tribunal arbitral) pot estar formada per un únic àrbitre o per més d'un.

jurisdicció, *f.* jurisdiction.

jurisprudència, *f.* case law.

L

laude, *m.* award.

- 1 **anullar un laude** to set aside an award.
- 2 **dictar o emetre un laude** to deliver an award.
- 3 **revisar un laude** to review an award.

laude arbitral, *m.* arbitral award (veg. *laude*).

laude definitiu, *m.* definitive award.

Nota: La legislació internacional, espanyola i andorrana vigent distingeixen entre *laude definitiu* i *laude parcial*. El primer es pronuncia sobre el fons de la controvèrsia, mentre que el segon resol qüestions puntuals de fons o de forma.

laude ferm, *m.* final award (veg. *laude definitiu*).

Nota: Amb la reforma introduïda per la Llei espanyola 11/2011, el concepte *laude ferm* desapareix.

laude estranger, *m.* foreign award.

laude parcial, *m.* partial award.

Nota: La legislació internacional, espanyola i andorrana vigent distingeixen entre *laude definitiu* i *laude parcial*. El primer es pronuncia sobre el fons de la controvèrsia, mentre que el segon resol qüestions puntuals de fons o de forma.

laude en els termes convinguts per les parts, *m.* award on agreed terms by the parties.

Llei 60/2003, de 23 de desembre, d'arbitratge, *f.* Act 60/2003, of 23 December, on Arbitration in Spain.

Llei 47/2014, de 18 de desembre, d'arbitratge del Principat d'Andorra, *f.* Act 47/2014, of 18 December, on Arbitration in the Principality of Andorra.

Llei 13/2018, de 31 de maig, del Tribunal d'Arbitratge del Principat d'Andorra, *f.* Act 13/2018, of 31 May, on the Arbitral Tribunal of the Principality of Andorra.

Llei model d'arbitratge comercial internacional, *f.* Model Law on International Commercial Arbitration.

lloc de l'arbitratge, *m.* seat of arbitration, place of arbitration.

M

MASC, *m. pl.* adequate methods of dispute resolution (veg. *mitjans adequats de resolució de conflictes*).

mesura cautelar, *f.* interim measure, conservatory measure.

- 1 **adoptar mesures cautelars** to order interim measures.
- 2 **concedir mesures cautelars** to grant interim measures.
- 3 **modificar mesures cautelars** to modify interim measures.
- 4 **solicitar mesures cautelars** request interim measures, to apply for interim measures.
- 5 **suspendre mesures cautelars** to suspend interim measures.
- 6 **revocar mesures cautelars** to revoke interim measures, to terminate interim measures.

mitjans adequats de resolució de conflictes, *m. pl.* adequate methods of dispute resolution (sigla, MASC).

mitjans de prova, *m. pl.* types of evidence, means of evidence.

N

nomenar, *v.* appoint.

- 1 **nomenar a instància de** to appoint at the request of.

- 2 **nomenar d'ofici** to appoint on its own initiative, appoint of its own motion.
- 3 **nomenar d'ofici o a instància d'una part** to appoint on its own initiative or following a request.

notificació, *f.* notice, notification.

notificar, *v.* to give notice to, to serve.

- 1 **notificar per escrit** to give notice in writing.

O

ordre preliminar, *f.* preliminary order.

P

part, *f.* party.

pericial, *f.* expert evidence (veg. *prova pericial*).

perit, *m.* | **perita**, *f.* o **pèrit**, *m.* | **pèrita**, *f.* expert.

perjudici, *m.* prejudice.

- 1 **sens perjudici de** without prejudice to, notwithstanding.

pertinència (prova), *f.* relevance.

potestat, *m.* power.

- 1 **conferir potestat** to vest power.
- 2 **tenir potestat** to be empowered.

presentar, *v.* to submit.

- 1 **presentar al·legacions** to submit statements, to present statements.
- 2 **presentar una declinatòria** to raise a plea.
- 3 **presentar una demanda** to submit a claim.
- 4 **presentar proves** to submit evidence.

president, *m.* | **presidenta**, *f.* chairman, chairwoman, chairperson, presiding arbitrator.

principi de contradicció, *m.* adversarial principle.

procediment arbitral, *m.* arbitral procedure.

prova, *f.* evidence.

- 1 **admetre una prova** to admit evidence.
- 2 **mitjans de prova** means of evidence.
- 3 **practicar proves** to take evidence, to examine evidence.
- 4 **presentar proves** to submit evidence.

prova documental, *f.* document, documentary evidence, documentary proof.

prova pericial, *f.* expert evidence.

provisió de fons, *f.* provision of funds.

Q

quantia, *f.* amount.

qüestió de fons, *f.* matter of substance.

R

reconèixer (laude), *v.* to recognise.

reconvenció, *f.* counter-claim.

reconvenir, *v.* to lodge a counter-claim.

recusar (àrbitre), *v.* to challenge.

- 1 **recusar un àrbitre** to challenge an arbitrator.

recusació, *f.* challenge.

relació, *f.* relation.

- 1 **amb relació a** in relation to, concerning, with regard to, in regard to, regarding.
- 2 **en relació amb** in relation to, concerning, with regard to, in regard to, regarding.

renunciar (càrrec), *v.* to resign, to step down, to cease to hold office.

resoldre¹ (solucionar), *v.* to settle, to resolve.

- 1 **resoldre un conflicte** to resolve a dispute.
- 2 **resoldre una controvèrsia** to settle a dispute.

resoldre² (decidir), *v.* to issue (somebody's) decision, to deliver a decision.

resolució alternativa de conflictes, *f.* alternative dispute resolution (sigla, *ADR*).

revisar (laude), *v.* review.

S

separabilitat, *f.* separability.

sol·licitar, *v.* request.

- 1 **sol·licitar un arbitratge** to request arbitration, to submit an application for arbitration.
- 2 **sol·licitar mesures cautelars** to make a request for interim measures, to apply for interim measures.

sotmetre, *v.* to submit (to).

- 1 **sotmetre a arbitratge** to submit to arbitration.
- 2 **sotmetre una controvèrsia a decisió arbitral** to submit a dispute to arbitral settlement.

suspendre, *v.* to suspend.

- 1 **suspendre actuacions** to suspend proceedings.
- 2 **suspendre mesures cautelars** to suspend interim measures.

T

termini, *m.* period, deadline, time limit.

- 1 **computar terminis** to reckon a period of time.
- 2 **en el termini de** within.
- 3 **en el termini i la forma escaients** in the form and within the time limit agreed.
- 4 **reduir terminis** to abridge a period of time, to reduce a deadline, to shorten a period of time.

testimoni, *m.* witness.

- 1 **citar un testimoni** to summon a witness.
- 2 **interrogar un testimoni** to question a witness (*veg. interrogatori*).

tribunal arbitral, *m.* arbitral tribunal, arbitral court (*veg. junta arbitral*).

Nota: D'acord amb la normativa internacional, espanyola i andorrana, un tribunal arbitral (o junta arbitral) pot estar format per un únic àrbitre o per més d'un.

U

utilitat (prova), *f.* materiality, weight.

V

vinculant, *adj.* binding.

- 1 **acord vinculant** binding agreement.
- 2 **laude vinculant** binding award.
- 3 **no vinculant** non-binding.

vincular, *v.* to bind.

- 1 **vincular les parts** to bind the parties.

Fonts:**Normativa:**

Andorra. [Llei 47/2014, del 18 de desembre, d'arbitratge del Principat d'Andorra](#) (BOPA núm. 4, de 21 de gener de 2015).

Andorra. Act 47/2014, of 18 Decembre, on Arbitration in the Principality of Andorra (s. d.) [Traducció no oficial elaborada pel Tribunal Arbitral d'Andorra]

Andorra. [Llei 13/2018, del 31 de maig, del Tribunal d'Arbitratge del Principat d'Andorra](#) (BOPA núm. 37, de 20 de juny de 2018)

Andorra. [Act 13/2018, of 31 May, on the Arbitral Tribunal of the Principality of Andorra](#) (s. d.) [Traducció no oficial elaborada pel Tribunal Arbitral d'Andorra]

Espanya. [Llei 11/2011, del 20 de maig, de reforma de la Llei 60/2003, de 23 de desembre, d'arbitratge, i de regulació de l'arbitratge institucional en l'Administració General de l'Estat](#) (Suplement del BOE en llengua catalana núm. 121, de 21 de maig de 2011).

Espanya. [Llei 60/2003, de 23 de desembre, d'arbitratge](#) (BOE núm. 309, de 26 de desembre de 2003).

Espanya. [Act 60/2003, 23rd December, on Arbitration](#) (s. d.). Ministerio de Justicia. [Traducció de la Llei 60/2003 elaborada pel Ministeri de Justícia del Govern espanyol].

Espanya. [Reglament del TAB](#) (2023). Tribunal Arbitral de Barcelona.

Internacional. [Convention on the recognition and enforcement of foreign arbitral awards. New York, 1958](#) (2015). United Nations Commission on International Trade Law.

Internacional. [Conveni de Nova York per al reconeixement i execució de sentències arbitral estrangeres. Fet a Nova York el 10 de juny de 1958](#). (s. d.) [versió traduïda al català pel Tribunal Arbitral de Barcelona].

Internacional. [European Convention on International Commercial Arbitration of 1961](#) (1961).

Internacional. [Convenio europeo sobre arbitraje comercial internacional](#) (1961) (BOE núm. 238, de 4 d'octubre de 1975).

Internacional. [UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration 1985. With amendments as adopted n 2006](#) (2008). United Nations Commission on International Trade Law.

Regne Unit. [Arbitration Act 1996](#).

Diccionaris i base de dades terminològiques:

ALCARAZ VARÓ, Enrique; HUGHES, Brian (2012). *Diccionario de términos económicos, financieros y comerciales: Inglés-español, Spanish-English*. Barcelona: Ariel.

GARNER, Bryan A. (2014). *Black's Law Dictionary*. Thomson Reuters.

[Cercaterm](#) [en línia]. Centre de Terminologia de Catalunya, TERMCAT.

[Sistemes de resolució alternativa de conflictes \(ADR\)](#) [diccionari en línia]. Centre de Terminologia de Catalunya, TERMCAT.

[The book of jargon: International Arbitration](#) (1a ed., 2020). Latham & Watkins.

Webs institucionals:

[Chartered Institute of Arbitrators](#) [Consulta feta el setembre de 2023].

[Consolat de Mar](#) [Consulta fet el setembre de 2023].

[Tribunal Arbitral de Barcelona](#) [pàgina web] [Consulta feta el setembre de 2023].